

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“

Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:

Pol. in gosp. društvo

Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling,
celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo

četrletno: Din. 25—
celoletno: Din. 100—

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 5. oktobra 1927.

Št. 40.

7 suhих let.

Zopet se bliža obletnica, ki jo bodo nasporniki porabili, da osvežijo staro sovraštvo, ki je prineslo toliko gorja nad našo deželo.

Koroški Slovenci s ponosom gledamo nazaj na 10. oktober, ko smo pokazali prvič svojo politično zrelost, čeprav smo ostali v manjšini. Bolj tragičen kakor 10. oktober pa je bil za nas čas po plebiscitu. Cela tropa naših najboljših ljudi je zapustila svoja mesta in danes lahko ugotovimo, da je večina bežala samo, ker ji je manjkalo volje postaviti svojega moža tudi v novih razmerah. Zgodovina bo sodila njihov korak.

Mi pa, ki smo ostali na svoji domači grudi, smo imeli nalog dokazati, da smo zmožni samostojnega narodnega življenja. Ta dokaz smo v teh sedmih letih doprinesli in to je pridobitek, na katerega se lahko s ponosom oziramo.

Bil pa je proti nam ves državni in deželni aparat, vsa „kulturna“ in „domoljubna“ društva; če ni zadostoval deželni zbor, so se poslužili še državnega zbora na Dunaju. Tekmovali so med seboj, kdo bo več grešil in na škodo Slovencev. Izbrisali so iz šole zadnje sledove faktične utrakvistične šole in se ponašali s postavami, češ, da so nam pravične; za nje pa niso veljale več, kakor list papirja. Rušili so svojo državo na vseh koncih in krajih, gledali čez mejo ter predbacivali iredento nam. Segali so v naša svetišča in diktirali nemške pridige, da so Slovenci Slovincem, ki nemški niso znali, nemško pridigovali. Z velikodušnimi obljubami pri volitvah so lovili naše duše, hoteč ustvariti nemškutariji, ki je imela patent na domoljubje, paradiž na zemlji, seve le v obljubah.

Rogali so se v obraz našim učiteljem, ki so čakali pravice tudi v novi državi. Ovenčali so svoje početje z „Eisentrattem“.

Brezmejnemu trpljenju so izročili naše železničarje in njihove družine s pripombo, da jih „zopet“ nastavijo.

Kronali so svoje delo s predlogom zakonskega osnutka o kulturni avtonomiji z določbami, ki bi jim omogočale nadaljevanje dosejdanega dela zoper nas. Pri tem pa so kričali, da delajo v duhu ženevskih kongresov. Rešiti so hoteli naše šolstvo, ne da bi se v predlogu spomnili, da za to rabijo zmožnega učiteljstva, ne da bi hoteli poskrbeti slovenskim učiteljskim sprejem na zavod in oskrbo primerne in potrebne izobrazbe. Govorili so o slovenski šoli, pri tem pa že uvajali v prvi razred knjigo, ki ne pozna slovenske abecede. Reševali so našo kulturo ter pripovedovali, da nam odgajajo na gimnaziji našo inteligenco, pri tem pa so mirno dopustili, da poučuje slovensčino profesor, ki je usposobljen kvečjemu za tolmača in nima ne volje in ne zmožnosti dati našim fantom tega, kar oni potrebujejo.

To vse so sadovi plebiscitnih obljub in zadnjih sedem let. Za nas so to suha leta in Boga hvalimo, da so za nami. Čas je minil, mi smo ostali. Obeta se nam sedem novih, boljših let. Vrste naraščaja naše inteligence se množijo in tukaj je drugi pridobitek, ki smo si ga ustvarili v teh suhих letih. Naše kulturne organizacije so se razgibale in njihova naloga je, pomagati še spečim društvom k življenju. Manjka pa nam dobre politične organizacije ro deželi, tu je naše polje za bodoča leta.

10. oktober naj ne bo samo memento (spomni se!) naše preteklosti, marveč tudi memento naše bodočnosti. 10. oktober nam mora biti resen opomin, da v naših vrstah ni mesta za razdor, da nas vse družijo narodna misel, kar naj si dobro zapomnijo vsi naši levčarji in posebno naši desničarji.

Zbuditi pa se morajo končno tudi oni gospodje po deželi, ki so menda mnenja, da je za nje s plebiscitom prišel čas zimskega

spanja. Če sploh kje, tako so pri nas odprta na široko vsakemu vrata za sodelovanje pri centrali. Vsi k delu in dajmo duha in inicijative centrali, s tem bodo razgibane tudi naše mase.

Ni zadosti, da smo svojo narodno in kulturno pripadnost k slovenski narodni celoti dokumentirali 10. oktobra 1920, temveč moramo temu zgodovinskemu dnevu dati zaprisebo, da bomo narodno zavest neumorno utrjevali v srcih naše mladine, da ohranimo svojo posest in rešimo svoje brate sramote nenaravnega po Nemcih vcepljenega izdajstva nad lastnim narodom.

Kazen.

Po vojni so sklenili postaviti o zopetni naselitvi. Mislili so jo uporabiti proti veleposestnikom, grofom in baronom, a porabili so jo edino proti Slovincem. Samo v dveh slučajih je bila izvedena; en slučaj je odvzete lepe Kumrove kmetije v Pribli vasi, ki so jo odvzeli posojilnici v Dobrli vasi za borih 7000 S tako, da jih posojilnica do danes ni hotela sprejeti.

Na posestvu je že par let novi posestnik, ki gospodari naravnost „vzorno“. Nima živine, ne obdelava polja, po njivah pase tujo živino, zanemarija poslopje, se je zadolžil, da sedaj njegov dolg znaša že 10.000 S (3000 S več kot je za posestvo dal). Rad bi se sedaj znebil posestva, a se ne more, ker 50 let ne celega posestva in ne nobenega dela ne sme odprodati. Skušal se je oženiti, a nevesta si je ogledala zemljiško knjigo, pa se je ustrašila. Najlepše pri vsem tem pa je še to, kakor slišimo, da davke še naprej plačuje posojilnica.

Kako se bo to razvzvalo? Tu se vidi, kako so vsi tisti kaznovani, ki so se trudili, da so slovenski posojilnici iztrgali posest, jo oškodovali za velike svote, a zraven uničili gospo-

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Če te pa le premagajo, kaj pa potem, opozori ga Andrej.

„Ah, kaj, če me prisilijo, pač grem, saj moja sreča je itak že zbežala, nimam nič več iskati tukaj.“

Vse Andrejevo prigovarjanje, da bi bežal z njimi čez gore, je bilo zastonj. Tomej je ostal pri tem, da gre jutri na Reberco in se po božji službi razveseli v krogu tovarišev, kakor vsako leto.

Otožen se je vrnil Andrej domu in se vlegel k počitku, saj treba je, da se telo odpočije za prihodnje dni, ker dosti bo truda, da najde varno zavetje. Toda nemirno je bilo njegovo spanje. Zdelo se mu je, kakor bi letel po poti, biriči pa za njim; že so ga dohajali, zdajci in zdajci ga primejo, že se je stegnil eden za njim in ga tudi prijel. Ni druge rešitve, kakor skočiti v velik prepad. Že ga drže, a on se jih otrese in skoči v globočino. Z glasnim krikom se prebudi in se trese na celem životu. Ni mogel več zaspati. Ko se še ni svitalo, se je poslovil od Anke in ji naročil, naj reče materi, da gre na Reberco in nato naravnost na Obir.

Anka mu je dala še nekaj jedil in toplo obleko s seboj, da tem lažje prebije čez dan med mrzlim zidovjem turških šanc.

Na Reberci so se zbrali na dan sv. Barbare vsi rudarji, kolikor jih je bilo na Obirju, na Šefmarci in pod Štokom.

V vznešenih besedah je slikal komendant Rohrmeister težaven stan rudarjev in jih spominjal na njih zaščitnico, ki so jo prišli danes častiti. Med peto mašo so šli vsi rudarji okoli oltarja, njim na čelu nadzornik Jaka Kolar, ki je položil na oltar dve debeli sveči in še poseben dar, ki ga je dal imejitelj Kompoš. Njemu so sledili drugi in dali vsak po svojih močeh prispevek za opravilo slavnostne božje službe.

Kot običajno so se podali rudarji po slavnosti v gostilno k nam že znanemu Grajnarju, drugi pa so jo zavili k sosednemu gostilničarju Kovaču, kjer se je dobil tudi tobak, po katerem je danes marsikateri rudar že hrepenel.

Pridno so nosili na mizo pijačo. Vsaj danes je dvakratna mezda — in takšen dan se mora slaviti, ker doslej je šlo v rudokopih vse po sreči in vedno so našli še nove žile svinčene rude, kar obeta še nadaljni zaslužek.

In razvneli so se rudarji in začeli praviti drug drugemu, kaj je ta in oni doživel.

Jagrov Honzej je vedel povedati, kako ga je nekaj vodilo neko soboto po planini, da ni mogel najti domov. Hodil je po različnih po-

tih, a prave steze v dolino pa le ni našel. Trdil je, da ga je vodil hudi duh. Šele ko je odzvonilo v Klančah juternico, se je zavedel in znašel vrh Stare gore.

Brumnikov Jaka pa je nekaj slišal v rovu, kako je kljukal gorski škratek na gotovem mestu in res, ko so tam kopali, se jim je odprla močna svinčena žila.

Požervov Jurij pa je šel neki kvaterni petek zvečer na delo v jamo. Na ovinku ga je srečal maihen možiček z dolgo sivo brado, ki je nosil malo svetilko. Bil je oblečen v zeleno obleko in nosil je dolge rujave čevljičke. Ko je hotel iti, Jurij dalje, se je postavil možiček pred njega in mu ukazal, naj čaka. A Jurju se je mudilo in hoče poriniti možičlja na stran. V tem trenutku nastane močan piš, da ugasne Jurjeva svetilka, da ni mogel nikamor. Zdajci se sliši iz jame, v katero je bil Jurij namenjen, močan ropot. Ko prižge luč in pride na lice mesta, vidi, da se je vdrla ravno nad mestom, kjer je on delal, močna skala, ki bi ga gotovo za vedno pokopala. Rešil ga je oni sivolasi možičeli.

„Pa meni je šele predla,“ pravi Pevcarjev Tinej ko je končal Požervov Jurij svojo povest.

„Ne, kako pa je bilo?“ vprašajo ga vsi radovedno.

(Dalje sledi.)

darstvo ene kmetije. Dosegli so ravno nasprotno, kar so nameravali. Na daleč okoli je to svarilen vzgled, kam pripelje sovražstvo nemških krogov med nami napram Slovencem.

Kmetijstvo se ne izplača.

Obče je znano, a vendar je treba zmirom zopet povedati mestnim ljudem, da se kmetijstvo več ne izplača in da se od kmeta nemože zahteva. Minole tedne se je v državnem zboru obravnavala nova carina, ki bo nekoliko boljše kakor sedanja varovala tudi kmeta, ne samo obrtnika in industrijalca. Zastopniki kmeta so kar izprva rekli: „Carino vsem ali nobene.“ Varujmo kmeta in tovarne, ali dajmo trgovino sploh prosto. Še živi polovica ljudstva od kmetijstva in zmirom več jih bo na kmetih, ne v mestih, in vnebovpijoča krivica je, da se kmeta desetkrat obdačuje, da se mu nalagajo bremena brez konca, da se mu pa zavida tisto malenkost varstva, ki ga bo morebiti dajala nova tarifa.

Nizjeavstrijska kmetijska zbornica zasluži vse priznanje, da se uspešno trudi, svetu podatki neoporekljive račune o kmetijskem gospodarstvu. — Imenovana zbornica daje v „Reichspošti“ zopet nekaj novih pojasnil: Ako se v kmetiji naloženi kapital naj obrestuje s 6,5%, potem stane kmeta 100 kg pšenice 47 S, cena pa je bila 40 S, 100 kg rži 40 S, cena pa je bila 27 S, 100 kg ječmena 40 S, cena pa je bila 31 S, 100 kg ovsa 36 S, cena pa je bila 36 S, 100 l mleka 41 S, cena pa je bila 35 S.

Najslabši je zaslužek pri rži, ki investiranega kapitala sploh ne obrestuje več, pri ječmenu se obrestuje po 1,5%, pri pšenici po 3%, pri ovsu 0,5%, pri mleku 3%.

Kapital se torej obrestuje v vinogradništvu po 2,4%, v mešanem obratu 3,75% (vino in žito), v polju 4,6%, v gozdu 6,03%, v travniku 1,76%.

Računi pravijo potem še, da 66% vseh dohodkov kmeta izvira iz dela, to je plačilo za delo, 34% odstotkov pa je baje obresti za naloženi kapital. Torej bi se moralo 34% kmečkega dohodka vsako leto nalagati v posojilnicah, ker plačilo dela bi moralo zadostovati, da se človek najè in obleče. V resnici pa so razmere take, da kmet zase in družino porabi vse, kar se je izkupilo, da čisto za najpotrebnejše ni več denarja. Vsaj v naših razmerah je tako, ko gospodarstvo ni tako napredno kakor tam, kjer se delajo pravilni računi.

Avstrija na svetu sevè ni sama, tudi ni država, katere gospodarstvo bi moglo komu biti v zgled. Nasprotno bi bilo pametno, da bi naši državniki dosledno posnemali druge države. Delavci so tudi drugod, tudi drugod ne zaslužijo več in vendar drugod niti za trenotek niso pomišljevali, ali je treba kmeta s carino varovati ali ne. Počez je vse blago, ki se uvaža, varovano s carino:

		carina samo za živilo in žito
v Avstriji . . .	19,2%	16,6%
v Nemčiji . . .	20,8%	26,9%
v Franciji . . .	58,1%	18,1%
v Italiji . . .	28,6%	27,4%
v Jugoslaviji . . .	34,8%	48,3%
v Poljski . . .	43,3%	27,5%
v Rumuniji . . .	98,4%	29,3%
v Češki . . .	36,4%	34,1%
v Ogrski . . .	31,1%	32,1%

Ker svoje produkcije dosti ne varujemo, smo uvažali več nego izvažali: l. 1925 za 926 milij. šilingov, 1926 1070, prvo polovico leta 1927 468 milij.

Nespametna je trditev, da Avstrija nikdar ne more producirati vsega, kar potrebuje, zato naj se pusti uvažanje prosto: ako ne moremo pridelati vsega, varujmo vsaj tisto, kar se prideluje. Dajmo kmetu pravični zaslužek in bodo ljudje vedno več pridelavali, od leta do leta bomo manj kupovali in obdržali svoje premoženje. Kmet bo potem mogel plačevati posla, in vsi bomo mogli dati delavcem zaslužka.

POLITIČNI PREGLED

Priklopitev. V berlinski „Kreuzzeitung“ je znani grof Westarp objavil zaključni članek o zunanji in notranje-politični debati glede priključitve Avstrije k Nemčiji. Uvodoma povdarja, da še velja sklep glavnega odbora nemške nacionalne stranke iz l. 1919. Priključitev je, kakor marsikatera druga življenska potreba nemškega naroda v sedanjem trenutku, še vedno le idealni cilj bodočnosti, ki ga Nemčija proti volji svojih nasprotnikov ne more uresničiti, ker ji manjka zato potrebna sila, ki pa ga je treba trezno in v pravilnem razumevanju vseh težkoč pripravljati in dosledno zasledovati. Ker ima inozemstvo navado, da pripisuje Nemčiji zločinske in osvobodilne namene, je vsekakor priporočljivo, da prepušti Nemčija v tem vprašanju glavno besedo Avstrijcem. Končno naglašaja, da z državno-politično priključitvijo Avstrije k Nemčiji, ali pa potom nemške carinske unije z Avstrijo, še nikakor ne bo rešen srednjeevropski problem. Prijatelji priključitve, h katerim se prištevajo tudi nemški nacionalci, se morajo zato zavedati, da bo težko doseči to priključitev in premostiti vse težave, ki se pojavljajo v tej zvezi, da ne bi se istočasno uredili tudi carinsko-politični odnošaji ostalih sosednih držav.

Proti vojni. Zasedanje Društva narodov je po sprejemu poročila Loucheurja o svetovni gospodarski konferenci soglasno sprejelo po Poljski predlagano protivojno deklaracijo v pojmenem glasovanju. Zborovanje izjavlja v tem sklepu: 1. Da je in ostane vsaka napadalna vojna prepovedana. 2. Da je treba uporabiti vsa mirovna sredstva za ureditev sporov, ki bi se mogli pojaviti med državami, in sicer kakršnekoli vrste. Zborovanje je izjavilo, da obstoja za člane Društva narodov obveznost, da se morajo obema tema načeloma pokoriti. — Kot edini govornik je povzel besedo poljski delegat Sokal, ki je naglašal, da sprejem tega sklepa ne znači pravne obveznosti in da leži njegov veliki pomen ravno v tem, da bo ustvaril ozračje, ki bo nudilo vsem državam ona jamstva, ki so za razorožitev neobhodno potrebna. Predsednik Guani je nato prečital besedilo protideklaracije in pozval zborovalce, naj pojmenemsko glasujejo, da bi tako potrdil svečanost deklaracije.

Kultura v Italiji. Tržaški prefekt je razpustil osrednje društvo „Prosveta“ v Trstu, ki je štelu preden so oblasti začele razpuščati slovanska društva, nad 80 članic v raznih krajih tržaške pokrajine. Razpolagalo je z veliko knjižico in skrbelo za predavanja. Ukrep po razpustu utemeljuje prefekt z navedbo, da je društvo s knjižico in s predavanji gojilo irendentizem, da ni širilo kulture v splošnem, marveč samo slovansko kulturo, kar pa ni v skladu z nacionalnimi interesi. Premoženje „Prosvete“ so oblasti zaplenile. — Naučni minister je izdal naredbo, po kateri morajo imeti katekizmi, ki se bodo rabili na drugojezičnih šolah, ki jih pa ni več, na častnem mestu vsake strani italijansko besedilo, na drugem mestu pa šele nemški ali slovensko slučaju primerno. Veroučitelji se izrecno opozarjajo, da stopi ta gorostasni odlok že z novim letom šolskim v veljavo. Naučni minister je torej držal besedo, ko je pred meseci rekel, da mora biti konec slovenskemu verouku na ljudskih šolah.

Rod lažnikov. Na južnem Tirolskem Italija naprej zatira drugorodne ljudi, ter jih hoče čimprej poitalijančiti. Zdaj so v Meranu deloma poitalijančili šolski verski pouk, razpustili so konvikt šolskih bratov in nemški konvikt benediktincev. Komisar Kastelli se obrača s kar najstrožjim ukazom do trgovcev, ki delajo samo nemške račune, in zahteva, da morajo biti vsaj dvojezični. Bocenski trgovci imajo svoj sindikat — strokovno društvo, v katerega odboru so bili zdaj trije Nemci, ki so med petimi odborniki tvorili večino. Komisar jih je odstavil ter je dal na njihova mesta Italijane. — K tem dogodkom se zglašaja angleški list „Manchester Guardian“ (Menčesterska straža) ter pravi resnice, ki žal zelo veljajo tudi za Koroško: „Šola na južnem Tirolskem je postala orodje za uničevanje materinega jezika. Otroci, ki se ne poučujejo v materinem jeziku, se sploh ne nauče ničesar. Njihovi laški

učitelji se jih poslužujejo kot vohunov, ter tako mislijo najti gradiva zoper starše ali učitelje. Najhujše, kar se godi po laškem zasedanju južne Tirolske, je, da se demoralizuje značaj otrok, ki se jih plačuje za laži. Tako raste rod lažnikov, ki se ga preganjavci brez sramu poslužujejo. — Rod lažnikov — naša nemškutarija, demoralizirani značaj!

DOMAČE NOVICE

Poplave na Koroškem. Močnemu in toplemu vetru v nedeljo 25. septembra je sledilo močno deževje, talenje snega na višjih gorah in naraščanje hudournikov in rek. Po nekaterih krajih je deževalo prej že cel teden, kar je pričala tudi visoka Drava. Bregove sta prestopili Zila in Labodnica in poplavlili kraje, ki so bili že tolikrat poplavljeni. Veliko otave je uničene in pašniki so za letos neporabni. Pokazalo se je, da so regulacijska dela v teh krajih nezadostna. Posebno v Zilski dolini izgubljajo posestniki veselje do tega, da bi držali svoja posestva, ki ob vsaki najmanjši priliki trpijo vsled poplav, ko jim vdira voda v kleti in dvorišča. Za te kraje se vse premalo skrbi.

Č. oče Valerijan Sartory pri kapucinih v Celovcu, spovednik za Slovence in Italijane, vizitator III. reda v slovenskem delu in dušni pastir v deželni bolnici je praznoval pretekli teden 50letnico svojega rojstva. Njegova spovednica pri kapucinih je ob nedeljah kakor delavnikih vedno najbolj oblegana, da izgleda, kakor bi bil vedno misijon. To pa vsled tega, ker so okoliške župnije zasedli slovenščine nezmožni dušebrižniki, ki ne znajo slovensko spovedovati, da so Slovenci iz teh župnij prisiljeni, da se gredo radi ali neradi v Celovec spovedovat. Tako je pri nas na Koroškem, kjer duhovniki ne smatrajo za potrebno, da bi se naučili jezika faranov. Č. o. Valerijanu še mnoga leta!

Z dežele. Toliko je dandanes davkov, da jih ni doplačati, komaj da bi kmet delal samo za davke. Marsikdo misli, da je za preteklo leto že vse poplačal, pa zopet pride nov plačilni nalog za zaostale davke. In če gre vprašat na davkarijo in prosi pojasnila, tedaj dobi ondi nevljuden, celo brezobziren odgovor. Gospodje namigavajo, da se kmetu dobro godi, da prodaja les, živino itd., kot da bi imel dohodkov v izobilju, a nobenih stroškov. Kako gre kupčija z živino, vsak sam dobro ve, in les, kdor ga še kaj ima, proda tisti, ki ga mora, da more kaj popraviti na gospodarskih poslopih ali izplačati dedščino, ko prevzame kmetijo. Zgodi se tudi, da občinski zaupnik davkarijo o kmetovih dohodkih napačno informira, posebno če ima zoper katerega mržnjo in se na ta način hoče maščevati. Priporočali bi gospodom malo več vljudnosti, da ne pozabijo, da so oni zavoljo strank in ne narobe.

Nova avtoprometna zveza je bila otvorjena 1. oktobra iz Borovelj v Celovec in iz Borovelj v Šmarjeto v Rožu. Avto vozi iz Borovelj (hotel Just) v Celovec ob 7,45 in 13,30, iz Celovca (kavarna Dorrer na Novem trgu) v Borovlje ob 11,10 in 17,30; iz Borovelj v Šmarjeto ob 6,20, 11,50, 18,12 in iz Šmarjete v Borovlje ob 7, 12,40 in 19. Cena vožnje nam še ni znana.

Vsa društva in zveze se prosijo, da sporočijo do 10. oktobra svoj napis, sedež, ime načelnika in tajnika v svrhu vpisa v „Kärntner Amts- und Adresskalender 1928“, istega upravi v Celovcu, Burg.

Iz Roža se nam poroča, da je bil v Slov. Plajberku nameščen rev. insp. Golker, po rodu Nemeč in nezmožen slovenskega jezika, ki je bival tam približno tri leta s svojo družino. Mleko je dobival v hiši, katere stanovalci so slovenskega mišljenja. Zato ga je začel črtiti tukajšnji učitelj Marinič. Oponašal mu je, da kot rojen Nemeč ni „reinrassig“ kakor on „Marinič“. Ako sta prišla v kaki večji družbi skupaj, ga je vselej zbadal. Septembra lanskega leta sta se v gostilni pri Grabenbacherju sprla in cela zadeva je prišla pred sodnijo. Učitelj je bil obsojen in je moral plačati 50 S globe in še vse stroške okrog 200 S. Seveda je radi tega vježen. Kmalu nato je bila vložena proti rev. insp. ovadba, da kupuje mleko pri Slovencih, da z njimi prijazno občuje itd. Uvedena pre-

SLOVENC!

Pomnite, da smo bili mi prvi na Koroškem

iskava je ostala brezuspešna. Ovadba je dosegla samo to, da je rev. insp. Golker prosil za premestitev. To so gola dejstva, ki pojasnjujejo duševno omejenost gotovih nam sovražnih krogov.

Bistrica v Rožu. (Vlom.) V petek po noči na 1. oktober so vlomili v mesnico mesarja Anton Krušiča. Odnegli so precej denarja, klobas in kolo. Isto noč so vlomili v Svečah pri mesarju Šimonu Schreiberju. Tukaj nič niso opravili, ker je okno dobro okovano. Meseca julija so vlomili pri mesarju Janežiču, kakih 14 dni potem, ko mu je prejšnja hiša pogorela. — To so sadovi današnje brezbožne vzgoje. Pravijo, mladino moramo vzgajati tako, da bo vedela, da je krasti sramotno, taki vlomilci pa jasno kažejo, da jih prav nič ni sram. Trgovci in obrtniki napravijo najboljše, če se zavarujejo proti vladu, ker se bodo taki pojavi gotovo ponavljali.

Št. Lipš. Ko je leta 1924 Volinc, slikar v Dobrli vasi, preslikal farno cerkev, je odkril na obeh straneh glavnega oltarja stare slike iz štirinajstega stoletja. Kar je bilo pričakovati, to se je tudi zgodilo. Škofijstvo je zahtevalo, da se te slike ohranijo in popravijo. Tudi zvezni spominski urad (Bundesdenkmalamt) se je zelo zanimal za te slike in jih dal letos na svoje stroške popraviti, kajti prispeval je 600, farani pa le 200 S. Delo je izvršil akademski slikar Fric Weninger z Dunaja v splošno zadovoljnost. Samo obrazi naj bi imeli bolj jasni izraz, kar se bo pa prihodnje leto popravilo, ko se bo to delo nadaljevalo na oboku nad glavnim oltarjem, kjer bi imeli biti štirje evangelisti — enega sv. Marka in dva škofa je že odkril. — Zvezni spominski urad hoče nam tudi za to delo dati podpore v znesku 700 šilingov, ako tudi mi darujem 100 šilingov. To je gotovo zasluga dr. Ginharta, tajnika tega urada na Dunaju, ki je pa Korošec, doma v Št. Vidu. Kaj nam pa predstavljajo že popravljene slike? Na desni strani glavnega oltarja predstavlja slika poklonitev treh modrih iz jutrove dežele, na drugi sliki vidimo Marijo na smrtni postelji, obdano od apostolov in Kristusa, ki blagoslovlja njeno dušo v podobi deteta. Na desni Marijine smrti je Marijino oznanjenje in levi je Marija kot mati rajnih, ki jih skriva pod svoj plašč. Zgoraj pod obokom je Marijino poveljanje ali kronanje v nebesih. Na levi strani glavnega oltarja je podoba zveličarja na križu in nad to podobo je podoba sv. Jurja na konju, ki s sulico prebode mogočnega zmaja. — Vsem darovalcem in prijateljem lepote hiše božje se izreka tem potom najprisrčnejša zahvala.

Št. Jurij na Vinogradih. (Požar.) Dne 23. septembra dopoldne je začelo goreti pri Hlevniku na Terpecah, kjer je požar v kratkem času upepelil hišo. Samo požrtvovalnosti sosedov se je zahvaliti, da so s pomočjo ročne brizgalne obvarovali požara še hlev. Gospodar je občutno prizadet sedaj na zimo. To je v teku treh let že četrti požar na Terpecah. — (Automobilna zveza.) Kot smo že poročali, sta se otvorili letošnje poletje kot nadomestek za Vzhodno železnico kar dve avtoliniji, prva iz Grebinja na Velikovec, Trušnje, Mali Št. Vid—Celovec, druga od Št. Pavla po isti progii na Celovec. Kot čujemo, je vložilo na vlado pet prosilcev za to avtolinijo, a dobil jo bo samo eden. Pametno bi bilo, da bi se dovolila licenca dvema prosilcema, ker prometa je za dva dovolj, in deloma tudi zavoljo tega, da bo nekaj konkurence. To se je takoj videlo, da konkurenca dobro vpliva. Ko se je poleg obstoječe linije Grebinj—Celovec otvorila še nova, Št. Pavel—Celovec, se je takoj znižala cena za en šiling. Če bo pa samo eden avto vozil sem in tja, tedaj bo samovoljno diktiral ceno. — (Elektrika.) Kot se vidi, je vprašanje napeljave električne moči skozi važenberško občino za enkrat padlo v vodo. Glavna ovira je denarno vprašanje. Vsled slabega gospodarskega položaja in pomanjkljaja denarja med kmeti se vsak boji velikih stroškov za napeljavo in transformator.

Št. Vid v Podjuni. Občinska seja, ki bi se imela vršiti 17. septembra, se je morala vsled nesklepčnosti preložiti na 25. septembra. Dnevni red je bil obširen. Predvsem so se morali pečati odborniki z zadevo letošnjih pašnih čebel. Nekaterim se kazni opusti, proti drugim pa se uvede kazensko postopanje. V bodoče pa

mora vsak čebelar, ki namerava dati v občino čebele na ajdovo pašo, prej naznaniti občini, da mu določi kraj. Ker se bodo potem porazdelile čebele po občini v soglasju z domačimi čebelarji in čebelarskim društvom, bodo prepri prenehali. — Pregledovanje dimnikov se izvede do konca leta. Že lani je komisija ugotovila pri posameznih posestnikih pomanjkljivosti pri dimnikih, ki postanejo v gotovem slučaju lahko katastrofalne. Te napake se morajo seve popraviti, ker je kazni neizogibna, ako se najdejo letos pri dotičnih zopet iste napake. — Glede pritožbe, da je pot iz Mlinč na Belski most v slabem stanju, se ugotovi, da je pot porabna in da potrebuje samo na enem mestu, ki je močvirnat, nekoliko gramoza. Prevladuje mnenje, da se pritožbe vlagajo iz zlobnosti, ko se je ta pot lani cela popravila in primeroma občino najbolj obremenila. — Poročilo o deželni podpori za Belski most se vzame na znanje. — Obč. svetnik g. Tašek poroča o komisijskem pregledu Bele v svrhu proglasitve za hudournik. Komisija je ugotovila, da so regulacijska dela na Beli nujna potreba. Ker pa se to ne da izvesti naenkrat, naj bi se reguliral zaenkrat spodnji del toka od mosta do Drave in nekatera najbolj ogrožena mesta. Da se proglašajo Bela hudournikom, ni nobene težkoče, vendar bi morale občine prispevati za dela in poznejše poprave 20 odstotkov. To pa bi občino ubilo. Zato odbor sklene, da občina izvrši nekatera dela vzhodno mosta, da se zavaruje občinska pot. — Odobrijo se šolski proračuni Dobrle vasi, Škocijana in Št. Primoža; zadnji z majhno spremembo. — V domovinsko zvezo se sprejme tesar Klemen Plešovnik v Kamenski gori. — Glede česmina je odbor naziranja, da ga je treba vsekakor iztrebiti, vendar je dalo letos glavništvo dotični ukaz ravno v času, ko ima kmet največ dela. Zato se tega dela tudi nihče ni prijel. Tak ukaz naj se izda zdaj ali zgodaj pomladi, potem pa postopa z vso strogostjo napram onim, ki sami sebi nočejo dobro. — Rešijo se nekatere ubožne zadeve. — Med raznoterostmi so dali nekateri odborniki na znanje, da gališka občina, ki ima upravo Belskega mosta, za njega premalo skrbi, da gotova dela, ki jih je komisija sklenila, še niso izvršena. — Slišala se je tudi pritožba, da Ožmolc v Kamenski gori zapira vodo in da v Zablatih večkrat nimajo vode. Obstoji nevarnost, da v slučaju kakega požara v Zablatih ne bo vode; predno do tja zopet priteče, lahko že vasi ni več. Sklene se, da uredi zadevo županstvo v svojem delokrogu. — Izrazi se želja, da bi se preložil klanec med Gluhim lesom in Pirovcem. Menda je najstrmejši klanec v občini, promet pa precej živahen. — Gg. nadzirateljem občinske ceste se nalaga, da jo pregledajo in stavijo predloge glede poprave. — Hofman v Mohličah spušča gnojnico na in čez cesto. To se mu mora odločno prepovedati.

Celovec. (Razno.) Trgovec Fleischman prezidava svoje trgovske prostore in nadzidava eno nadstropje. Pri podiranju so se plinske cevi preslabo zamašile in plin je uhajal. V sosedni sobi so delali z ognjem in plin se je vnel. Nastala je močna eksplozija, ki je razbila 35 šip in napravila še drugo škodo. Enega delavca so morali vsled opeklin prepeljati v bolnico. Nastali ogenj so delavci pogasili. — 82letni penzionist zveznih železnic pri Drobopoljah se je v pijanosti obesil. Zapušča ženo in nekaj odraslih otrok. — Brezposelnih so na Koroškem našli 24. septembra 2487. Vsi ti vživajo brezposelno podporo. — „Freie Stimmen“ pišejo, da se odkrije 9. t. m. ob krškem mostu spominska plošča v spomin na bivšo demarkacijsko črto in plebiscit. Na tem znamenitem kraju si bodo podali gornji in spodnji Korošci roke k večni zvezi. Pričakujejo pa se tudi gostje iz nemškega dela Koroške in se jim že vnaprej zagotavlja, da bodo prisrčno sprejeti. — V Št. Lorenzu pri Celovcu je nekdo ukradel posestniku Janešu s skednja 130 kg pšenice in 50 kg rži in sosedu dvokolnico, da je mogel žito odpeljati. — Na Otoku pa je segel nekdo po kurah posestnika hotela „Lipa“ in jih kar na mestu poklal. — V grebinjski okolici se je spravil nekdo na čebele in odnesel raznim posestnikom že 6 težkih panjev. — Avto in cestna železnica sta pri deželni vladi v Celovcu trčila 28. septembra skupaj. Avto se je precej poškodoval. — Otočani se poseb-

no obračajo do celovških trgovcev, da bi prispevali h kritju primanjkljaja 2000 S za nove zvone. — Veter je 24. septembra v Borovljah podrl vse starejše plotove in močno drevo, ki je ustavilo ves promet pri pošti. — Dežela je Kabonhof prodala Švicarju Moserju za 1,6 milijarde. Preda se v najkrajšem času. — Pri Lipicu na Radišah sta dva lumpa iztrgala okenški križ in vkradla 280 S v gotovini in drugih reči za 180 S.

DRUŠTVENI VESTNIK

Igra „Za pravdo in srce v Globasnici.“

Kakor običajno, so tudi letos priredili Globašani na dan Rozalskega žeganja dosedaj na Koroškem še skoraj neznanu, a lepo igro „Za pravdo in srce“. Kljub temu, da se je igra ponovila, je bila dvorana nabito polna; opaziti je bilo, da so posetili ta dan igro večinoma ljudje iz oddaljenih krajev (sosednih), še celo iz Grabštanja in Tinj so bili gostje.

Igra je vzeta iz časa kmetskih uporov, ko je bil kmet tlačan od graščakov. Tega tlačanstva se je hotel kmet otresti, zato je napovedal boj graščakom in ta boj je vodil znani hrvaški kmet Matija Gubec.

Igra nam predstavlja kmete in graščake. Med temi je mlad graščak Erazem, ki gre z drugimi graščaki na lov, a tu ga, kakor se pozneje izve, ustrelji v nogo Andrej, sin kmeta Lokvanca, ker je Erazem začel gledati za njegovo izvoljenko Katarino, hčerko bivšega grajskega logarja, sedaj slepega Grajana.

Erazma odnesejo v Grajanovo kočjo, da tam ostane, dokler ne okreva. Med tem časom pa s prijazno besedo nagovarja Katarino, da bi šla z njim na grad ter postala njegova žena. Ona se temu ne upira preveč, pač pa nje oče, ki je svojo hčer obljubil Andreju.

Ko odide Erazem iz Grajanove kočje, zakliče Andrej skozi okno sledeče besede: „He, Katarina, le tako naprej, v drugič pomerim boljše!“ Te besede pa sliši oskrbnik Dizma, ki pozneje izda vse Erazmu.

Ker Erazem z lepo besedo ne doseže pri Katarini to kar je hotel, jo da s silo pripeljati na grad, kar izvrši zloglasni Dizma, ki je imel na sebi pregreho, da je kradel na gradu denar in ga zakopaval v gozdu, pri katerem početju ga je zasačil in mu zakopani denar skrnil na drugi kraj. Erazmova mati Barbara, ki je bila neusmiljena napram kmetom, se je protivila zvezi Erazma in Katarine, a se mora na prigovarjanje graščaka Ložana končno vendarle udati in privoliti v zvezo.

Erazem pošlje nato Katarino domov k očetu, da ga pregovori, da privoli v možitev z Erazmom. V tem času izbruhne kmečki upor. Kmetje zajamejo grajske, sodijo najprej Erazma in nato privedejo drugi kmetje njegovo mater v plug vpreženo, ki jo pretepajo in mučijo. Kmalu nato pa prihitijo prej ujeti, a zato izpuščeni kmet Zorič, da reši Erazma in Barbaro. Kmetje nato oprostijo oba pod prisego, da bosta v bodoče pravično ravnala z njimi.

Katarina še enkrat gre do očeta, da ga preprosi, da ji dovoli možitev, a oče se trdovratno brani. Končno pa pride Andrej, ki je bil prej ujet, pa ga je izpustil Dizma zato, da mu Andrej vrne zakopani denar, poslovit se od Katarine. Očita ji nezvestobo ter jo nazadnje zabode z bodalom, da umrije.

Pretrsljiv pa je bil prizor, ko oče toži in plaka nad svojo mrtvo hčerko. Mislim, da se ne motim, ako trdim, da tedaj ni ostalo nobeno oko suho.

Erazem privede s seboj grofa Valvasorja, da mu pomaga pregovoriti očeta in oba peljati na grad. Ali kako se ustrašita, ko najdeta Katarino mrtvo slonečo na očetovih prsilih.

Uskoki privedejo Dizmo, ki ga obsodi Valvasor v smrt, in kmalu nato privedejo tudi Andreja, ki ga pa obsodi v temno ječo tako dolgo, da bo skresano prosil na grobu Katarine: „Katarina, odpusti!“

To bi bila slika te igre. Trditi moram, da so izvršili igralci nekatere prizore prav mojstrsko, in vsi smo z zanimanjem sledili igri.

Št. Primož v Podjuni. (Igra.) Po daljšem času uprizori naše izobraževalno društvo v nedeljo dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne pri

Voglu dve šaljivi igri, in sicer: „Ribičeva hči“ in „Prepirljiva sosed“. Obeta se zabaven popoldne s smehom do onemoglosti.

Pliberk. Kat. slov. izobraževalno društvo za Pliberk in okolico priredi v nedeljo dne 16. oktobra t. l. ob 1/3. uri pop. pri Brezniku lepo, ganljivo narodno igro „Domen“. Opozarjamo že vnaprej, da bodo udeleženci te prireditve prijetno presenečeni, ko bodo videli pred seboj čisto prenovljen, lepo poslikan oder.

Št. Jakob v Rožu. Kvaterno nedeljo, ko smo obhajali mladinski dan, je uprizorilo izobraževalno društvo iz Bilčovsa na našem odru lepo igro „Roza Jelodvorska“. Jako primerna je ta igra za mladino, ki v pretresljivih prizorih kaže gledalcu, da je v njegovo časnino in večno korist, ako izpolnjuje četrto božjo zapoved. Vsi igralci so prav dobro rešili svoje vloge. Med dejanji je mnogoštevilne udeležence zabaval moški zbor z resno in veselo pesmijo. — Zdaj pa pride najprej na oder igra sv. Elezabeta, katero bodo naše družbenice predstavljale v nedeljo 16. in 23. oktobra ob 3. popoldne v društveni dvorani.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zamenjava kronskih bankovcev. Narodna banka zamenjava še do 3. avgusta 1928 bankovce po 1000 in 100 K z datumom 2. januarja 1922, do 31. marca 1929 bankovce po 500.000 z datumom 20. septembra 1922, po 100.000, 50.000 in 5000 K z datumom 2. januarja 1922 in do 31. decembra 1929 bankovce po 10.000 K in drugo izdajo s pretiskom „Ein Schilling“ z datumom 2. januarja 1924.

Celovski trg. Živina: voli 1,15—1,35, plemenske krave 1,15—1,35, pitane krave 0,80 do 1,—, prašiči 2—2,40 S za kg. Pšenica 40, rž 37, ječmen 34, oves 28, koruza 32, sladko seno 11, kislo seno 7, slana 5, grah 60, leča 60, zelen fižol 40, krompir 15, zelje 40, repa 20, mleko liter 44, jabolka 80, češplji 100, hruške 120 g za kg. Goveja mast 7,20, sirovo maslo 5,60, prekajena slanina 4, svinjska mast 3,40, smetana 4 S za kg.

Borza. Dunaj, 3. X. 1927. Dinar 12,46, nemška marka 168,57, lira 38,64, dolar 707,25, franc. frank 27,75, švic. frank 136,38, češka krona 20,95.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Cirkularna žaga v Belišču pri Osijeku je prežagala delavca čez pol, ko je hotel odstraniti malo trščico, ki se je zataknila v njo. — Bolezen otrpnjenja mišic, ki razsaja posebno pri otrokih v Romuniji, Nemčiji, Avstriji in je zelo nevarna, je nastopila tudi v Novem Sadu, kjer je na tisoče žrtev. — Štefan Renčelj v Pobrežju pri Mariboru je pridelal 1,28 kg težek krompir. — Na Danskem se vpelje obvezno upokojninsko zavarovanje. Zavarovati se bodo morali vsi, ki na dan zakonitve še niso dosegli 42. leto. Kot zavarovalnino bodo plačevali mesečno 2 K. — V Beogradu prične izhajati tednik „Belgrader Zeitung“. — Istotam so začeli z zidavo kovnice denarja, ki bo po 600 letih prva na Balkanu. — V borbi za svetovno prvenstvo v boksu v Chicagu je Gene Tunney po točkah porazil Jack Dempsey. Gledalcev je bilo 160.000, dočim je skrbelo za red 3000 policistov. — Nemci na Češkoslovaškem bodo pri bodočih občinskih volitvah samostojno nastopali. — V Tomsku v Sibiriji vlada vročina 25 stopinj R. — Tržaško sodišče je obsodilo Slovenca Josipa Gabrščka s Tolminskega, ker je brez potnega lista prekoračil mejo, na 6 let ječe in 40.000 lir globe. Marij Simonetti iz Podgore pa je dobil radi istega prestopka 4 leta ječe in 25.000 lir globe. To je le v Italiji mogoče. V okolici Baltimora je eksplodiralo v municijskem skladišču 25 milijonov funtov raznega razstreliva. Škoda je ogromna tudi v okolici skladišča. — Univ. prof. dr. Mehely v Budimpešti je našel poseben način, s katerim je mogoče ugotoviti v človeku židovsko kri. Judi so vsled tega zagrali velik krik.

Zračni vrtinec na Štajerskem. Dne 23. t. m. se je dvignil nad srednjo in vzhodno Štajersko močan zračni vrtinec, ki je najbolj prizadel graško predmestje Rettenbach in vzhodnoštajerski trg St. Ruprecht na Rabi. V Rettenbachu je veter odtrgal strehe 15 hišam in jih deloma odnesel po zraku. Vrtinec je ujel vlak cestne železnice, ki je vozil v Maria Trost, ter ga pritisnil ob steno, tako da se vozovi niso prevrnili. Med potniki je nastala velika panika. Župana iz Marija Trost, ki je čakal v čakalnici cestne železnice, je veter s hišico vred odnesel v zrak. Ostal je k sreči nepoškodovan. Veliko škode je napravil vihar na sadnem drevju. Znatna je škoda v St. Ruprechtu. Vrtinec je šel preko sredine vasi ter razkril 50 hiš. Podiral je zidove in tudi sicer zelo poškodoval poslopja. Vozila na cesti je veter s konji vred dvignil v zrak ter jih nekaj metrov dalje zopet vrge na cesto. Neko kmetško hišo je popolnoma stisnilo. Škoda se čeni na več stotisoč šilingov. Mnogo oseb je ranjenih od drobcev opek in kamenja. Žrtev ni bilo. Ceste v vasi so do kolen pokrite s peskom in opeko. Vsa katastrofa je trajala le dve minuti.

Poplave. Ko je v Švici v drugi polovici septembra trajalo deževje že teden dni, so plazovi povzročili mnogo škode. Gorski potoki in reke so poplavile okolico, odnesle veliko mostov in železniški promet na več krajih popolnoma prekinile ali vsaj omejile. V santgallski in porenki dolini so cele pokrajine pod vodo, ponekod stoje hiše po 3 metre v vodi. Kamenite lavine so zasule državne ceste ali pa jih vode popolnoma razorale, preko Rena so porušeni vsi mostovi in prilično 100 ljudi je našlo v vodi smrt. Bodensko jezero je naraslo za 5,1 metra. — Themsas resno ogroža London. Nižje ležeči deli mesta ob reki so popolnoma pod vodo, istotako kletni prostori višje ležečih delov mesta. Podzemna železnica je morala na nekaterih krajih ustaviti promet. V Angliji vlada splošno mrz. Na Krimu je bil silno močan potres, ki je zahteval številne človeške žrtve. — Tudi Italija je močno prizadeta. Pomožni vlak v kraje Gorenje Trente je skočil s tira in se prevrnil v Sočo, 16 oseb je utonilo. Brzovlak Dunaj—Milan je vrgla pri Tridentu lavina v prepad in ga popolnoma zasula, da so se najbrž vsi potniki zadušili. Tudi na Brennerju se je ponesrečil pomožni vlak in je utonilo 10 delavcev. Kraj Carona je uničen. V dolini Eisack je voda med Franzensfeste in Gossensasen poplavila železniško progo. Pomožni vlak se je prevrnil v reko Eisack in le strojevodja se je rešil. — Medtem so seve vode padle in odtekle, železniški promet se je zopet za silo vpostavljal in popravljala dela so v polnem teku.

Pazite na svoje zobe! Kolikega pomena so za človeka zdravi zobje, ve najbolje tisti, ki jih več nima, ki ne more kruha vežvečiti in radi tega prej umre nego bi bilo treba. Vedo morebiti tudi dekleta, ki jih kvari polomljeno zobovje. Trohnenje zobov se pojavlja navadno samo pri kulturnih narodih, torej mora biti razlog v kulturnem življenju. Narodi, ki žive naravno življenje: divji zamorci, Arabci itd. imajo v visoki starosti zobe kakor izklesane iz marmorja. Navadno se je mislilo, da se trohnenje zobov povzroči po glivicah, a to ni tako: zob trohni, ker se je omečila snov: apno v zobu se je razkrojilo po mlečni kislini, ki se napravi iz sladkorja, mleka, kruha po učinkovanju ustnih bakterij. Zob torej trohni, ker se je omečila snov, ki ga tvori: ta snov razpada vsled kake bolezni ali bolehnosti. Zobje razpadajo vsled splošne telesne slabosti, vsled ponavljajočih se otroških bolezni. Zelo pospešuje trohnenje zobov blebica, pospešuje je diabetes (sladkorna bolezen), protin, tuberkuloza, spolne bolezni. Trohnenje zobov izvira tudi iz tega, da jemo preveč mehkih in premalo trdih jedil: pri mehkih jedilih se zobovje premalo rabi in vsled tega premalo prenavlja. V teh razmerah, ko seve ne moremo nazaj k trdi hrani divjaka, je treba zobe redno in skrbno snažiti in to seve zvečer, ne zjutraj. Ako se usta in zobje ne snažijo, bodo od jedil: močnate jedi, kruh, čokolada, ostajali ostanki na zobeh, kjer se razkrajajo in razjedajo zobe. Starši, kupite torej otrokom vsakemu mehko

zobno ščetko in glejte, da si bodo zobe snažili vsaki večer predno gredo spat. Ali niste še zapazili, da imajo mestni otroci navadno boljše zobe kakor kmečko ljudstvo, ki še ni spoznalo pomena snažnosti v ustih. In ni treba nobene drage snovi: odola in kakor se vse to imenuje. Mlačna voda ne stane nič in ščet se rabi mnoga leta. Pazite na zdravje otrok, pazite, da prezgodaj ne izgube zob!

V Galiciji je velika povodenj. Cele vasi, obširna polja so pod vodo. Mnogo žita je uničenega in okoli 50.000 ljudi brez strehe. Voda je odnesla veliko lesa in v Stabslavskem okraju je utonilo 200 ljudi. — V Pontemore pri Piačenci na Laškem je šel 30. avg. v zrak magacin za strelivo. Granate je neslo daleč na okoli. Vse šipe v Piačenci in okolici so se zdrobile in eni tovarni je odneslo celo streho. — Več jugoslovanskih vojaških letal se je udeležilo letalskega tedna v Curihu v Švici. Na povratku so letala vsled megle zelo trpela, a so vendar srečno prišla v Gradec. Samo eno letalo je zaostalo na Predarlškem. Zgubilo se je v megli in zadelo v ledenik pri Izabella-spitze. Letalo je popolnoma razbito. Poročnika so našli zraven ležečega z večkrat zlomljeno nogo in obe nogi zmrznjeni. Komandant podpolkovnik Petrovič pa ni imel nobene poškodbe in je najbrže zmrznil. Bila je posebno v petek 26. avg. na Tirolskem in Solnograškem prava zima. Snežilo je tako, da je n. pr. Gasteinska dolina bila vsa pokrita s snegom, kakor v najhujši zimi.

Časna izjava.

Priznavam, da sem o priliki žegnanja v Puhomu v gostilni Woith v javni družbi obdolžil gospoda Petra Maurerja tatvine kamenja.

S tem izjavljam, da nimam nobene podlage, gospodu Petru Maurerju kaj takega očitati ali sploh nad njegovo častjo dvomiti.

Prosim gospoda Petra Maurerja radi neosnovane razžalitve za odpuščanje in se obvezujem, plačati v pisarni njegovega zastopnika nastale stroške.

Izjavljam se tudi s tem zadovoljnega, da se ta časna izjava objavi na moje stroške v časniku, v katerem želi gospod Peter Maurer.

V Beljaku, dne 19. septembra 1927.

Romauch Anton I. r.

p. d. Miškovnik v Ledenicah.

109

Lovske patrone, municijo in druge potreščine, Thermo-steklenice, elektr. lampe in baterije, žarnice 110 V do 220 V, 16 do 50 sveč. kom. S 1-30, karbid, nagrobne sveče, igralne karte, ribjo moko, ptičji lim, cvilhnate birense vreče, zamenjava prediva za razl. prtenine, platno,

kotenino, flanele, barhente, nakup suhih gob (Herrenpilze) po najvišjih cenah v trgovini z mešanim blagom

F. MORY v Sinči vasi.

110

108

GRAF

-ove srebrne kocke uporabljajo milijoni ljudi!

Poizkusite tudi Vi!